

Їх юність фронтова в історії і в серці

Усе більше віддаляються в часі події Другої світової війни, але в пам'яті й серці тих, хто воював і пережив воєнне лихоліття, вони здаються вчорашнім днем. Таким є і 81-річний ветеран бойових дій **Василь Мичка** з Немович. У своєму селі він наймолодший учасник Великої Вітчизняної, бо його в далекому 1944 році мобілізували в Радянську Армію 17-річним.

- Із села нас призвали дванадцятьох хлопців, і всі повернулись з війни живі-здорові, ніхто навіть поранений не був, - з вогником завзяття в очах згадує **Василь Андрійович**. - Тоді тільки звільнили від німців Україну, йшли тяжкі кровопролитні бої в Польщі й інших європейських країнах. Ну, думаю, відправляють у саме пекло...

Проте новобранців повезли в інший бік, на Схід, аж у Марійську АРСР. У 139 запасному полку посилено готували молодих солдатів до боїв на фронті. І умови були наближені до фронтових: мороз до

мінус 50°C, жили в землянках, обмундирування видали з убитих солдатів, харчувались погано - гірше, ніж на передовій. Тоді вперше пив сік із хвої, аби врятуватись від авітамінозу. Кажучи про цей смак, і нині кривиться: «Як запече - зорі побачиш!».

7 жовтня прийняв присягу, а через місяць повезли в Хабаровськ. Там в артилерійському полку опанував спеціальність радиста і вміння коригувати вогонь далекобійних гармат. З дому писали батьки, що від старшого брата **Семена**, якого ще взимку мобілізували в армію, довго не було вісточок. І раптом прийшла похоронка. Піхотинець **Семен Мичка** загинув під час атаки, штурмуючи місто-фортецю Кенігсберг.

А в полку, де служив **Василь**, як і по всій лінії кордону з Маньчжурією, відчувалась напружена обстановка підготовки до війни. Відгрімилі салюти перемоги над фашистською Німеччиною, а все нові військові з'єднання таємно прибували на Далекий Схід, зосереджувались уздовж кордону, їх поповнювали боеприпасами, технікою, особливо танками й гарматами. **Василь Мичку** з товаришами щодня залучали до завантаження вагонів снарядами, патронами, інших заходів з підготовки бойових дій.

- Важко нам було напівголодним і схудлим вантажити 80-кілограмові снаряди, - згадує ветеран. - Якось з товаришем не втримали небезпечну ношу - впала на землю, добре, що не вибухнула. Навколо війська, тисячі солдатів, десятки ешелонів прибувають і прибувають. Зрештою, і наш полк

вивели на прикордонну смугу, вночі наказали окопуватись. А ґрунт кам'янистий, копаючи, збивали руки до кривавих мазолів. 9 серпня надійшла команда почати бойові дії проти мільйонної Квантунської армії Японії.

Василь Мичка рацією коригував стрільбу 152 гаубиць свого полку. Війна проти імперіалістичної Японії почалась великомасштабною артилерійською підготовкою. Кілька годин по всій довжині фронту в бік противника безперервно стріляли гармати й реактивні міномети «Катюші». Після того радянські дивізії перейшли кордон і швидко просувались углиб Монголії та Південного Китаю. 47 артополк, в якому служив **Василь Мичка**, за перший тиждень заглибився на 300 кілометрів у Маньчжурію, без особливих зусиль знешкоджуючи дорогою вогневі точки японців.

Дійшли до китайського міста Харбін, через деякий час передислокувались у Порт-Артур, де згодом і закінчив свою 6-річну військову службу **Василь Мичка** у званні сержанта. Хотіли з ровесниками дізнатись, чи не скоротять їм строк служби в армії як призовникам-малоліткам, писали колективний запит у Москву в Міністерство оборони СРСР. Звідти надійшла відповідь, що оточений капіталістичними країнами Радянський Союз потребує міцного захисту. «Служіть, і Батьківщина вас не забуде!» - закінчувався лист зі столиці.

Утім, не забували в полку, хто звідки є родом, а надто наших земляків - західноукраїнців. **Василь** багато разів викликав «на бесіду» офіцер одного із відділів, допитуючись про зв'язки рідних чи знайомих з формуваннями ОУН-УПА в Немовичах. І у школу молодших командирів його відправили аж на шостому році служби саме через підозри в

симпатіях націоналістам. У рідному селі тоді набули розмаху репресії проти учасників руху Опору та членів їх сімей. Так, за вітчима (бійця УПА) безневинно вислали в Сибір двоюрідну сестру **Василя**, ще зовсім молоду **Марію Мичку**. Коли демобілізувався та їхав додому, то на добу зупинився в сестри у шахтарському селищі Черемхово Іркутської області. Побачив поліщук, як тяжко працюють вона й інші земляки-українці на чужій сибірській землі. Плакала **Марія**, як прощались, бо думала, що більше ніколи не побачить рідних з **Немович**. Так воно і вийшло...

На Батьківщині **Василь Мичка** влаштувався працювати кондуктором поїзда на залізниці. **Невдовзі** за доносом про його зв'язок з ОУН-УПА звільнили з роботи. Працював у майстерні з ремонту вагонів на станції Сарни, а потім - у місцевому колгоспі в рідному селі майже три десятиліття. Не хотіли відпускати на пенсію відповідального та досвідченого працівника-фронтовика, але підготував собі молоду зміну й пішов на заслужений відпочинок.

На свято Перемоги **Василь Андрійович** одягає новий піджак з державними нагородами. Їх золотий відблиск нагадує ветерану про бойову юність, побратимів. Із тих 12 односельців, які пішли разом з ним служити й воювати на Далекому Сході, живе в Немовичах тільки один - **Пилип Мелешук**, який уже майже нічого не бачить. І його першого привітає **Василь Мичка** зі святом, радісним і щемливим, бо обидва фронтовика зі зброєю в руках наближали цей день, не шкодуючи сил, крові й самого життя.

Антон ПЕТРУК,
с. Немовичі.
Фото із сімейного архіву.